

«14» березня 2023 р.

№ 59

Інформаційно – методичний матеріал «Збереження гідробіонтів»

Велике значення риб у природі визначається тим, що у водних системах вони займають панівне положення. Риба для всіх водних екосистем є складовою харчових ланцюгів та найважливішими споживачами органічної речовини.

У зв'язку з погіршенням екологічного стану, зростаючим попитом на харчування, модернізованими знаряддями лову, через рф, яка веде бойові дії на заповідних територіях світового значення – виникла потреба у спеціальних заходах щодо охорони та відновлення чисельності риб.

Фауна риби України постала перед загрозою зникнення.

Ставок на Запорізькій АЕС зариблений двома видами риб – тепловодною тилапією та азійським сомом, які були завезені близько 25 років тому для забезпечення екологічної чистоти. Риби виконують санітарну функцію, знищуючи зелені водорості й забезпечуючи чистоту охолоджувальних трубок конденсатора турбіни. Енергоатом повідомив, що через терористичні дії рф на ЗАЕС тепла вода не потрапляла у ставок – охолоджувач що спричинило масову загибель риби. Внаслідок зупинки енергоблоків температура води у ставку – охолоджувачі впала до близько +13 градусів. Для розмноження риби необхідна температура не нижче +18 градусів, таке середовище вважається найбільш сприятливим.

Таким чином, якщо температура води в ставку – охолоджувачі не буде підніматися – на берег викине близько тисячі тонн мертвої риби, а коректна робота турбіни може бути під загрозою.

Факт масової загибелі риби зафіксували у нижньому б'єфі річки Дніпро через критичне зниження рівня води, до якого призвело пошкодження запірних шандорів Каховської ГЕС. Екологічна ситуація у водоймі призводить до загибелі водних біоресурсів, що може призвести до зриву нересту навесні 2023 року.

Обстріли акваторії Дніпра та прибережної частини міста Херсон також призвели до масової загибелі товстолоба. Водночас, частина інформації про водойми окупованих та деокупованих територій Луганської, Донецької та Херсонської областей залишається невідомою.

Також, через російську агресію у Чорному морі загинуло близько 50 тисяч дельфінів. За словами доктора біологічних наук Івана Русєва, у південно – західній частині Чорного моря маневрує багато військових кораблів, навіть підводні, які підходили до берега на відстань близько 100 метрів. Саме через використання кораблями сонарів гинуть дельфіни. «Всі ці надводні та підводні човни створювали дуже потужні звукові сигнали, які вражали дельфінів. Всі китоподібні, й кити та дельфіни, користуються єдиним потужним пристроєм ехолокації. Майже 60% енергії вони віддають на ехолокацію, на віддачу та сприйняття сигналу. Тому, коли працює високочастотний пристрій, він повністю знищує внутрішнє вухо дельфінів та китоподібних, і дельфін втрачає можливість орієнтуватися в просторі. Він стає наче сліпий, він не може нічого знайти, він може натрапити на міни. Тому ми оцінюємо, що за часи війни російських варварів проти України, вже загинуло, ймовірно, до 50 тисяч китоподібних, що є вкрай жахливим для морської екосистеми», — зазначив Іван Русєв.

На узбережжі України, Болгарії та Румунії було знайдено 2500 трупів ссавців, проте, згідно з міжнародними дослідженнями, тільки 5% загиблих дельфінів виносять на берег. В Одеській області досліджувати загибель

дельфінів можна лише на ділянці протяжністю в шість кілометрів на території національного природоохоронного парку «Тузлівські лимани». За словами Русєва, моніторинги іноді допомагали проводити військові. Зокрема, це стосувалося тих місць куди був обмежений доступ, або замінованих ділянок. Еколог Іван Русєв додав, що до війни мертвих дельфінів виявляли в середньому тричі на рік, а в 2022 році лише з березня по липень на території парку загиблих ссавців знайшли 44.

Підсумовуючи, можна зазначити, що через повномасштабне вторгнення РФ страждає не лише цивільне населення України, але й екологічна складова, від якої залежить наше майбутнє і потрібно прийняти заходи щодо її захисту.

Захист риби - це процес збереження та охорони рибного фонду від шкідливого впливу людської діяльності, що включає такі заходи як:

1. Законодавче регулювання - прийняття законів та нормативних актів, які встановлюють правила і обмеження для вилову риби, обмеження на кількість риби, що може бути виловлена, розміри мінімальної довжини риби для вилову тощо.
2. Встановлення заповідників та охоронних зон - зони, де забороняється рибальство, зберігається природне середовище та відновлюється рибний фонд.
3. Контроль за виловом - здійснення регулярних інспекцій рибного промислу, перевірка наявності дозвільних документів, розмірів риби, яка виловлюється, та дотримання інших правил вилову.
4. Збільшення насаджень риби - висадка молоді риби в річки, озера та інші водоймища з метою збільшення популяції риби.
5. Проведення інформаційно-освітньої роботи серед населення з метою популяризації знань про необхідність охорони рибних ресурсів та їх значення для екосистем та господарства.
6. Запровадження обмежень на рибальство у чутливих екосистемах та визначення періодів розмноження риби, коли риболовля заборонена.

7. Розвиток спеціальних технологій для вилучення плавучих сміттєвих смуг та інших забруднень, що можуть шкодити рибним популяціям.
8. Регулювання використання хімічних речовин в сільському господарстві та промисловості, що можуть потрапити до водойм і спричинити загрозу рибним ресурсам.
9. Використання рибальських пристроїв та методів, які зменшують вплив на рибні популяції - це може включати використання екологічно безпечної рибальської техніки, яка не завдає шкоди рибним популяціям та їх середовищу.

Директор

A handwritten signature in blue ink, written over a horizontal line, positioned between the word 'Директор' and the name 'Володимир ВЕРБИЦЬКИЙ'.

Володимир ВЕРБИЦЬКИЙ